

**Wyrok Trybunału (piąta izba) z dnia 4 października 2018 r. (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Administrativen sad – Varna – Bułgaria) – Nikolay Kantarev /
Balgarska Narodna Banka**

(Sprawa C-571/16) ⁽¹⁾

[Odesłanie prejudycjalne – Systemy gwarancji depozytów – Dyrektywa 94/19/WE – Artykuł 1 pkt 3 ppkt (i) – Artykuł 10 ust. 1 – Pojęcie „depozytu niedostępnego” – Odpowiedzialność państwa członkowskiego za szkody wyrządzone jednostkom w wyniku naruszenia prawa Unii – Wystarczająco istotne naruszenie prawa Unii – Autonomia proceduralna państw członkowskich – Zasada lojalnej współpracy – Artykuł 4 ust. 3 TUE – Zasady równoważności i skuteczności]

(2018/C 436/03)

Język postępowania: bułgarski

Sąd odsyłający

Administrativen sad – Varna

Strony w postępowaniu głównym

Strona skarżąca: Nikolay Kantarev

Druga strona postępowania: Balgarska Narodna Banka

Sentencja

- 1) Artykuł 1 pkt 3 i art. 10 ust. 1 dyrektywy 94/19/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 1994 r. w sprawie systemów gwarancji depozytów, zmienionej dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/14/WE z dnia 11 marca 2009 r., należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie, po pierwsze, obowiązywaniu ustawodawstwa krajowego, zgodnie z którym stwierdzenie niedostępności depozytów zależy od niewypłacalności instytucji kredytowej i cofnięcia tej instytucji licencji bankowej, a po drugie, wprowadzaniu odstępstw od określonych w tych przepisach terminów do stwierdzenia niedostępności depozytów i wypłaty tych depozytów ze względu na podnoszoną konieczność objęcia instytucji kredytowej szczególnym nadzorem.
- 2) Artykuł 1 pkt 3 ppkt (i) dyrektywy 94/19 należy interpretować w ten sposób, że niedostępność depozytów w rozumieniu tego przepisu powinna zostać stwierdzona w drodze wyraźnej czynności właściwego organu krajowego i nie można jej wywodzić z innych czynności organów krajowych, takich jak decyzja Balgarska Narodna Banka (narodowego banku Bułgarii) (NBB) o objęciu banku Korporativna Targovska Banka specjalnym nadzorem, ani domniemywać z okoliczności takich jak te rozpatrywane w postępowaniu głównym.
- 3) Artykuł 1 pkt 3 ppkt (i) dyrektywy 94/19 w brzmieniu nadanym mu przez dyrektywę 2009/14 należy interpretować w ten sposób, że stwierdzenie niedostępności depozytów bankowych w rozumieniu tego przepisu nie może być uzależnione od warunku, aby posiadacz tego depozytu wystąpił uprzednio – bezskutecznie – do danej instytucji kredytowej w sprawie wycofania środków.
- 4) Artykuł 1 pkt 3 ppkt (i) dyrektywy 94/19 w brzmieniu nadanym mu przez dyrektywę 2009/14 jest bezpośrednio skuteczny i stanowi normę prawną mającą na celu przyznanie uprawnień jednostkom, umożliwiającą deponentom wniesienie skargi o naprawienie szkody spowodowanej zwłoką w zwrocie depozytów. Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, po pierwsze, czy brak stwierdzenia niedostępności depozytów w terminie pięciu dni roboczych, określonym w tym przepisie, mimo że warunki wyraźnie określone w tym przepisie zostały spełnione, stanowi w okolicznościach sprawy w postępowaniu głównym wystarczająco istotne naruszenie w rozumieniu prawa Unii, i po drugie, czy istnieje bezpośredni związek przyczynowy między tym naruszeniem a szkodą poniesioną przez deponenta takiego jak N. Kantarev.
- 5) Artykuł 4 ust. 3 TUE oraz zasady równoważności i skuteczności należy interpretować w ten sposób, że w braku w Bułgarii szczególnej procedury dotyczącej dochodzenia odpowiedzialności tego państwa członkowskiego za szkody spowodowane przez naruszenie prawa Unii przez organ krajowy przepisy te:

- nie sprzeciwiają się obowiązywaniu uregulowania krajowego, które przewiduje dwa różne środki zaskarżenia, należące do właściwości różnych sądów i podlegające różnym warunkom, pod warunkiem że sąd odsyłający ustali, czy w świetle prawa krajowego odpowiedzialności organu krajowego takiego NBB należy dochodzić na podstawie Zakon za otgovornostta na darzhavata i obshtinite za vredi (ustawy o odpowiedzialności odszkodowawczej państwa i gmin), czy Zakon za zadalzheniata i dogovorit (ustawy o zobowiązaniach i umowach), a obydwa te środki zaskarżenia są zgodne z zasadami równowagi i skuteczności;
- stoją na przeszkodzie obowiązywaniu uregulowania krajowego, które uzależnia prawo jednostek do otrzymania odszkodowania od dodatkowej przesłanki, dotyczącej umyślnego charakteru szkody wyrządzonej przez organ krajowy;
- nie sprzeciwiają się obowiązywaniu przepisów krajowych, które uzależniają prawo jednostek do otrzymania odszkodowania od wymogu przedstawienia przez jednostkę dowodu zawinionego działania, pod warunkiem – czego ustalenie należy do sądu odsyłającego – że pojęcie „zawinionego działania” nie wykracza poza pojęcie „wystarczająco istotnego naruszenia”;
- nie sprzeciwiają się obowiązywaniu uregulowania krajowego, które przewiduje uiszczenie opłat zwykłych lub będących wartością określoną stosunkowo wobec wartości przedmiotu sporu, pod warunkiem – czego zbadanie należy do sądu odsyłającego – że uiszczenie opłaty zwykłej lub opłaty proporcjonalnej do wartości przedmiotu sporu nie jest sprzeczne z zasadą skuteczności, biorąc pod uwagę wysokość i ciężar opłaty, to, czy ewentualnie stanowi niedającą się pokonać przeszkodę w dostępie do sądu, jej obowiązkowy charakter, a także możliwości zwolnienia z niej;
- nie sprzeciwiają się obowiązywaniu przepisów krajowych, które uzależniają prawo jednostek do otrzymania odszkodowania od wcześniejszego uchylecia aktu administracyjnego leżącego u podstaw powstania szkody, pod warunkiem – czego ustalenie należy do sądu odsyłającego – że wymóg ten może być racjonalnie stawiany poszkodowanemu.

(¹) Dz.U. C 38 z 6.2.2017.

Wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 4 października 2018 r. (wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Administrativen sad Sofia-grad – Bułgaria) – Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova, Rauf Emin Ogla Ahmedbekov / Zamestnik-predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite

(Sprawa C-652/16) (¹)

(Odesłanie prejudycjalne – Wspólna polityka w sprawach azylu i ochrony uzupełniającej – Normy dotyczące kwalifikowania obywateli państw trzecich lub bezpaństwowców jako beneficjentów ochrony międzynarodowej – Dyrektywa 2011/95/UE – Artykuły 3, 4, 10 i 23 – Wnioski o udzielenie ochrony międzynarodowej złożone odrębnie przez członków jednej rodziny – Indywidualna ocena – Uwzględnienie zagrożeń dla członka rodziny w ramach indywidualnej oceny wniosku złożonego przez innego członka rodziny – Korzystniejsze normy, jakie mogą zostać utrzymane lub wprowadzone przez państwa członkowskie w celu rozszerzenia ochrony przysługującej na podstawie azylu lub ochrony uzupełniającej na członków rodziny osoby, której udzielono ochrony międzynarodowej – Ocena powodów prześladowania – Uczestnictwo we wniesieniu przez obywatela Azerbejdżanu skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka przeciwko państwu, którego jest obywatelem – Wspólne normy proceduralne – Dyrektywa 2013/32/UE – Artykuł 46 – Prawo do skutecznego środka zaskarżenia – Pełne rozpatrzenie ex nunc – Powody prześladowania lub okoliczności faktyczne, które nie zostały przedstawione organowi rozstrzygającemu, lecz zostały podniesione w ramach odwołania od decyzji wydanej przez ten organ)

(2018/C 436/04)

Język postępowania: bułgarski

Sąd odsyłający

Administrativen sad Sofia-grad